

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра виконавського мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ВОКАЛЬНОГО АРАНЖУВАННЯ

Освітня програма – **«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**

Другого (магістерського) рівня

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №_1 від “15 ” вересня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи вокального аранжування
Освітня програма	Музичне мистецтво
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	другий (магістрський)
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	2 курс / 3 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Практичні – 30 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу (в межах мети на цілей ОП)

Мета – набуття теоретичних знань і практичних навичок для самостійного перекладення певних вокальних творів з одного складу на інший, а також оволодіння практичним вмінням створення ансамблевої (хорової) партитури потрібного типу і виду на основі вокального твору.

Завдання курсу – навчити здобувачів освіти теоретичним знанням та термінології з вокального аранжування, практичним вмінням перекладення творів для різного ансамблевого та хорового складу; розвинути поліфонічне та гармонічне мислення студентів, стимулювати їх творчу активність; ознайомити з кращими зразками вокальної та хорової літератури; набути практичний досвід з транспонування; закріплення основних теоретичних знань, набутих на заняттях зі сольфеджіо, гармонії та інших предметів спеціального циклу; розвинути вміння аналізувати та узагальнювати сучасний мистецько-педагогічний досвід з метою впровадження його у власну практичну діяльність; формувати творчу особистість, здатну до самостійної професійної діяльності.

Компетентності

Інтегральна компетентність

ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення

досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
- ФК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по інтерпретації, аранжуванню та перекладу музики
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 10. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

Програмні результати

- ПРН 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Основи вокального аранжування. Способи перекладення хорових партитур. Перекладання творів, що виконуються однорідними хорами на мішаний склад хору.			
1. 1	Мета і завдання дисципліни «Основи вокального аранжування».	Знати предмет, мету і завдання дисципліни «Вокальне аранжування», її творчу особливість та практичну спрямованість.	Опрацювання літератури
1.2	Загальні правила вокального аранжування. Види перекладень.	Знати і розуміти практичний зміст	Письмове завдання

	Принципи та прийоми аранжування.	поняття «Хорове аранжування». Партитурний запис ансамблевих (хорових) творів. Запис хорової партитури для однорідного та мішаного хору. Методи та способи перекладення хорових партитур.	
1.3	Види хорових партитур для однорідного хору. Основні положення їх перекладення. Аранжування з 2-голосного однорідного хору на 2-голосний мішаний хор.	Опанувати пряме «механічне» перекладення партитур жіночого хору для чоловічого складу без зміни кількості голосів, і навпаки. Врахування діапазону голосів. Застосування прийому переміщення партій на октаву вниз при перекладенні на чоловічий хор та на октаву вгору при перекладенні на жіночий хор. Аранжування з 2-голосного однорідного хору на 2-голосний мішаний склад.	Опрацювання літератури
1.4	Перекладання творів, що	Перекладення	Письмове

	виконуються мішаними хорами на однорідний склад хору. Мішаний прийом.	мішаних хорів, що написані в тісному розташуванні для жіночого складу. Прийом транспонування твору вгору без зміни фактури.	завдання
Змістовий модуль 2. Аранжування сольного вокального твору з супроводом для хору.			
2.1	Аналіз сольного вокального твору як необхідний підготовчий етап до аранжування. Перекладення сольних творів з акомпанементом для різного ансамблевого (хорового) складу.	Розбір твору. Мелодія та акомпанемент. Постійні та рухові компоненти музичного твору. Постійні компоненти: мелодія, гармонія, метр, темп, динаміка, форма, літературний текст. Рухомі компоненти: тональність та фактура.	Письмове завдання
2.2	Перекладення з прямим перенесенням голосів супроводу в хорову партитуру.	Перекладення творів з різним складовим ансамблем. Різний складовий ансамбль в творах гармонічного складу. Органний пункт в басу. Витримані звуки в середніх голосах.	Письмове завдання

		Недосконалі каденції. витриманий звук у верхньому голосі. Затримання. Різний ритм гармонічних голосів і основної мелодії.	
2.3	Особливості народного хору та хорової музики для народного хору (ансамблю).	Знати особливості звукового обсягу народного хору. Діапазони хорових партій. Застосування транспозиції при створенні хорових партитур. Тонікодомінантні і сполучення. Простота фактури. Елементи «гетерофонічності» як початкової форми багатоголосся.	Письмове завдання
2.4	Способи перекладення партитур для народного хору.	Вибірковий підхід до репертуару. Збереження традицій народного вокально-хорового виконавства. Гармонізація мелодії для однорідного хору.	Письмове завдання

		Гармонізація мелодії для мішаного хору.	
2.5	Аранжування твору на іспит.	Підбір студентом матеріалу для власного аранжування. Стимулювання творчої активності студентів - аранжування твору на іспит. Аналіз та розбір підібраних творів. Практикування в перекладенні творів для визначеного хорового складу.	Письмове завдання

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Практичне заняття	10
Залік	50

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні							Разом
	1	2	3	4	5	6	7	
Практичні			10	10	10	10	10	50
Самостійна робота								
Залік								50
Кількість балів			10	10	10	10	10	100

6. Ресурсне забезпечення

<p style="text-align: center;">Матеріально-технічне забезпечення</p> <p>Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. Української Перемоги, 34 корп. А). Фортепіано</p>	<p style="text-align: center;">Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше</p> <p>Ноутбук (1 шт.), звуковідтворювальна техніка (1 шт.).</p>
<p style="text-align: center;">Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Брилін Б.А. Акомпанемент та імпровізація: Тексти лекцій та методичні матеріали з курсу «Акомпанемент та імпровізація» для студентів музично-педагогічних факультетів ВНЗ, університетів культури і мистецтв, а також для вчителів музики ЗОШ / Б.А. Брилін, Е.Б. Брилін. Вінниця. 2006. С. 82. 2. Денисюк І. Реалізація навичок імпровізації музиканта в умовах сучасного музикування // Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей : збірник матеріалів XIV Міжнародних педагогічно-мистецьких читань пам'яті професора О. Рудницької [гол. ред. Г. І. Сотська]. Вип.8 (12). Київ. : Талком, 2017. С. 171–177. 3. Долчук Р. Хорове аранжування: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Вид-во «Плай» ЦІТ Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2008. 383 с. 4. Євсеєнко О.О. Музичний переклад: мовний та мовленнєвий аспекти (на прикладі домрового перекладу) // Дизайн-освіта в Україні: сучасний стан, перспективи розвитку та євроінтеграція. Вісник ХДАДМ. Музично-театральне мистецтво. № 6. Харків, 2011. С. 200–202. 5. Єднак С. Три оркестрових дефіле. Івано-Франківськ 2020. 150 с. 6. Коновалова І. Феноменологія музичної обробки (на матеріалі хорових творів українських композиторів ХІХ – ХХ ст.) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17. 00.01. Харків, 2007. 314 с. 7. Ляшенко О.Д. Професійна підготовка майбутніх вчителів музичного мистецтва в умовах вищого навчального закладу // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць / Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти», 25-27 квітня 2013 року. Випуск 14. (19). Київ: НПУ, 2013. С. 88. 8. Муха А. І. Композитори України та української діаспори : довідник. К. : Муз. Україна, 2004. 352 с. 9. Співає лемківська хорова капела «Бескид» / П. Чоловський. Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. 106 с. 10. Трофимчук О.І. Варіаційні форми в обробках народної музики. <i>Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб. наук. праць: наук.</i> 	

зап. Рівненського державного гуманітарного університету. Рівне : РДГУ, 2008. Вип. 14. С. 106–116.

11. Круль П.Ф. Східнослов'янська інструментальна культура: історичні витоки і функціонування. І.-Ф., 2006.
12. Вознюк П.Т., Поляковська С.П. Гармонія. Навчально-методичний посібник. Нова книга. Вінниця, 2018.
13. Побережна Г.І. Загальна теорія музики: підручник. Київ, 2004.
14. Ядловська З. Імпровізація та її значення у формуванні виконавської майстерності інструменталіста // Науковий вісник НМАУ ім. П. І. Чайковського. Музичне виконавство. Вип. 2. Київ, 1999. С. 73–79.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра виконавського мистецтва вул. Української Перемоги, 34-а, Навчально-науковий Інститут мистецтв
Викладач (і) Гостьові лектори	Старший викладач Єднак С.Б.
Контактна інформація викладача	stepan.yednak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добросесність	Політику, стандарти та процедури дотримання академічної добросесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобігання академічному плагіату (нова редакція) у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника http://surl.li/dzugk метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування Положенні про Комісію з питань етики та академічної добросесності (нова редакція) http://surl.li/dhrfg в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та
-----------------------------	---

	<p>порядок роботи;</p> <p>Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) http://surl.li/dhres, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію</p> <p>Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету»</p> <p>Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	<p>Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу.</p> <p>Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf</p>
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи:</p> <p>Платформа Coursera for Campus;</p> <p>сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);</p> <p>Erasmus+UA</p>

Викладач:

старший викладач Єднак С.Б.